

som vare komne ind her til Rigsdagen i forrige Samling rundt omkring fra hele Landet. Men den Tanke fandt ogsaa Genklang her i Salen under 1ste Behandling af Finanslovsforslaget, at man vilde have gjort bedre i at vente, indtil den foreslaaede Omregulering havde fundet Sted. Hvad der i Tiden siden i Fjor er passeret, har ikke kunnet og vil ikke kunne gøre min Stilling væsentlig anderledes overfor Spørgsmaalet om en yderligere Forhøjelse af dette Lønningstillæg. Der foreligger jo i Djebliffet til Behandling her i det høje Ting det Skolelovsforlag, som jeg har tilladt mig at fremsætte i indeværende Samling, og dette Forslag gaar jo, som bekendt, ud paa en fuldstændig Omordning af Lærernes Lønningstilkaar og Skolevæsenets Stilling i det hele; og det medfører jo betydelige Ofre for Statskassen, men til Gengæld ogsaa efter Tanken i Regeringsforslaget en saadan Forbedring af Skolevæsenet, som kan ske, uden at man derved opgiver den berettigede Indflydelse, som maa tilkomme Statsmyndighederne paa dette Omraade. Hvilke Udgifter nu dette Skolelovsforlag har til at blive gennemført i denne Samling — ja, derom vil jeg ikke udtale nogen Spaadom; men eet tror jeg, man maa indrømme; og det er, at efterhaanden som vi komme højere op med disse Lønningstillæg, desto mindre Udgift er der til Gennemførelsen af en Stolereform, ved hvilken det bliver muligt at give Statsmagten, hvad der tilkommer den i Forhold til de betydelige Ofre, som kræves af den, og desto mere vil man se Interessen for Gennemførelsen af en Stolereform efter forstandig og fornuftig gennemførte Principper svinde. — Man har imod denne Betragtning, som jeg ogsaa har gjort gældende i det andet Ting, villet anføre, at dette Forslag om en Forhøjelse med 100,000 Kr. for næste Finansaar jo aldeles ikke vil have nogen Indflydelse paa Gennemførelsen af det foreliggende Skolelovsforlag, idet dette er bestemt til først at træde i Kraft fra 1ste Januar 1898. Men jeg har herimod indvendt — og jeg tror med Rette — at have vi først faaet Skolelovsforslaget gennemført i begge Rigsdagens Ting, vil det være meget let at bevilge det Tillæg til de 500,000 Kr., som man maatte anse det for rimeligt at give i Mellemtiden, indtil Skoleloven traadte i Kraft. Den Udvej, som her ganske naturlig viser sig, vilde være at optage et Forslag om en saadan Forhøjelse paa næste Aars Tillægsbevillingslov. — Naar man dernæst har villet gøre gældende, at en Forhøjelse af 100,000 Kr. jo i og for sig er af saa ringe Betydning i Forhold til de langt større Ofre, som ville

kræves af Staten ved Gennemførelsen af Skoleloven, vil jeg dertil sige: Ja, i og for sig er 100,000 Kr. ikke nogen stor Sum, men man bør have Garanti for, at vi ikke ogsaa igen til næste Aar skulle højere op, og særlig ser jeg ikke, paa hvad Maade man vil motivere en Modstand mod en yderligere Forhøjelse, naar vi til næste Aar staa med den da foretagne Omregulering af Lærereboderne. Det er derfor min bestemte Mening, at Vedtagelsen af den Forhøjelse, som her fra Folketingets Side er foreslaaet, vil i den her foreliggende Form altsaa blive uden nogen som helst Garanti for, hvorledes man vil stille sig i Fremtiden, og den vil altsaa være enskydig med en Tilkendegivelse af, at der ikke i Aar, og saa vidt jeg kan skønne, heller ikke i en overstuelig Fremtid er Udset til en Gennemførelse af Skoleloven. Det er selvfølgelig denne min Opfattelse af Betydningen af det omtalte Endringsforlag, som bevirker, at jeg, som det høje Ting vil kunne forstaa, ser mig nedslaget til at stille Endringsforlag til anden Behandling af Finansloven om, at Lønningstillæget til Skolelærereboderne nedsættes til 500,000 Kr.

Judenrigsministeren (Hørring):

Paa Indenrigsministeriets Budget er der to Poster, med Henhyn til hvilke jeg maa ønske at faa foretaget Endringer ved Finanslovsforslagets Behandling i dette høje Ting. Det er paa § 26 II. 8, hvor der til Oprettelse af en Dampskibsforbindelse mellem Esbjerg og Parteston af Folketinget er indsat en Bevilling paa 2,300,000 Kr. og paa § 8, Nr. 12, som gaar ud paa at opkræve en Afgift af „Berlingske politiske og Avertissementsstidende“ for Kalenderaaret 1896 paa 40,000 Kr. Jeg vil tillade mig at stille Endringsforlag til 2den Behandling om, at disse to Konti udgaa, og jeg skal forbeholde mig nærmere at begrunde dette; men foreløbig skal jeg kun fremsætte nogle faa korte Bemærkninger derom.

Den af Folketinget indsatte Post paa § 26 om Oprettelse af en Forbindelse mellem Esbjerg og Parteston gaar jo ud paa nu at indføre Statsdrift paa denne Route. Hvorvidt det vil være heldigt her at gaa over til Statsdrift eller ej, er et Spørgsmaal, hvorom der kan være meget forskellige Meninger. Jeg for mit Vedkommende har den Opfattelse, at det i flere Retninger vilde være meget uheldigt, om Staten indførte egen Drift paa denne Route. Men det er imidlertid efter min Opfattelse ikke saa meget dette Spørgsmaal, som ligger for i dette Djeblift; her er mere Spørgsmaal, om det